

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 5372/2024
27.03.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића, Марије Терзић, Весне Мاستиловић и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Иван Богдановић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Краљеву, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2911/2023 од 11.10.2023. године, у седници одржаној 27.03.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужене изјављеној против решења Вишег суда у Крагујевцу Гж 2911/2023 од 11.10.2023. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија тужене изјављена против решења Вишег суда у Крагујевцу Гж 2911/2023 од 11.10.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ивањици П 310/2023 од 06.07.2023. године, ставом I изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је тужена обавезана да му на име накнаде материјалне штете исплати износ од 2.249.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 06.07.2023. године, као дана пресуђења, па до исплате. Ставом II изреке, тужена је обавезана да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 261.420,00 динара, са законском затезном каматом почев од извршности пресуде па до исплате.

Виши суд у Крагујевцу је, пресудом Гж 2911/2023 од 11.10.2023. године, одбио као неосновану жалбу тужене и потврдио пресуду Основног суда у Ивањици П 310/23 од 06.07.2023. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужана је изјавила благовремену ревизију, због погрешне примене материјалног права, на основу одредбе члана 404. став 1. Закона о парничном поступку, у смислу потребе уједначавања судске праксе.

Одредбом члана 404. став 1. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, бр. 72/11...18/20), у вези члана 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, бр. 10/23), прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија).

По оцени Врховног суда, у конкретном случају није потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, нити је потребно уједначавање судске праксе као ни ново тумачење права, па нису испуњени услови за одлучивање о посебној ревизији тужене прописани одредбом члана 404. став 1. Закона о парничном поступку.

Предмет тражене правне заштите о ком је одлучено побијаном пресудом је накнада материјалне штете тужиоцу која му је проузрокована на малињаку у површини од 0,70 ха у селу ..., Општина Ивањица 14.05.2015. године, када је ту територију погодило невреме – град, при чему на тужиочевој парцели није могуће поставити заштитну противградну мрежу због природних услова – конфигурације терена, а проценат успешности противградне заштите износи 70%. У време штетног догађаја систем противградне заштите није био оперативан, а вештачењем је утврђено да је тужилац, спорном приликом, претрпео штету у укупном износу од 3.213.000,00 динара, и да му, имајући у виду проценат успешности противградне заштите од 70%, припада на име накнаде штете 2.249.000,00 динара. Ревизија тужене усмерена је на разрешење чињеничног питања конкретног спора и правилност оцене доказа, што нису разлози за одлучивање о посебној ревизији. Одлуке приложене уз ревизију тужене, нису од утицаја на одлучивање о посебној ревизији, имајући у виду да се не заснивају на истом чињеничном стању као у овој парници.

У смислу одредбе члана 8. став 1. тачка 3. Закона о ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“, бр. 111/09 ... 93/12), град представља елементарну непогоду. На основу одредбе члана 5. тачка а) тог Закона, прописано је начело права на заштиту тако да свако има право на заштиту од несреће и катастрофа проузрокованих елементарним непогодама. У смислу тачке г) истог члана Закона о ванредним ситуацијама, сходно начелу превентивне заштите, органи државне управе, органи аутономне покрајине и органи јединица локалне самоуправе, приликом обезбеђења заштите од елементарних непогода и других несрећа, приоритено спроводе превентивне мере заштите у складу са својим надлежностима. Надлежност ових органа утврђена је истим законом, тако што је на основу одредбе члана 11. Закона о ванредним ситуацијама, прописана надлежност МУП-а РС, који, између осталог, координира рад са свим субјектима система заштите и спасавање по питањима организације, планирања, припреме и спровођења мера и активности, превенције и смањења ризика, заштите и спасавања (тачка 5), организује систем осматрања, обавештавања, раног упозоравања и узбуђивања на територији Републике Србије (тачка 6.), припрема и спроводи безбедоносну заштиту (члан 11. тачка 8.). То значи да Република Србија, преко надлежног сектора МУП-а, врши испоруку противградних ракета, обучава и финансира накнаду за рад стрелаца и даје дозволу за дејство противградних станица у случају ванредних ситуација и елементарних непогода

(градоносни облаци), па у случају штете настале тим штетним догађајем, тужена Република Србија је одговорна и дужна да исту накнади оштећенима на основу одредбе члана 35. Устава Републике Србије и члана 172. Закона о облигационим односима, те наведених одредби и начела Закона о ванредним ситуацијама.

Из тих разлога, Врховни суд је одлуку као у ставу првом изреке донео применом одредбе члана 404. став 2. Закона о парничном поступку.

Врховни суд је испитао дозвољеност ревизије на основу одредбе члана 410. став 2 тачка 5. Закона парничном поступку и утврдио да је ревизија недозвољена.

Одредбом члана 403. став 3. Закона о парничном поступку, прописано је да ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужбу ради накнаде штете тужилац је поднео 14.05.2018. године, а вредност предмета спора, по смањеном тужбеном захтеву тужиоца у поднеску од 23.05.2023. године је 2.249.000,00 динара.

Имајући у виду да је ово имовинскоправни спор у ком вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, следи да ревизија тужене није дозвољена на основу одредбе члана 403. став 3. Закона о парничном поступку.

На основу одредбе члана 413. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић